

RVTS-M.

Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging - region midt (RVTS-Midt)

Tlf 72822005

Scwachsgt.1, 7030 Trondheim

Oddfrid.Skorpe.Tennfjord@stolav.no

Ingrid Olavsdotter Nesland (leiar)

3 faggrupper:

- Faggruppe vald og seksuelle overgrep
- Faggruppe flyktningar
- Faggruppe sjølvmondsførebygging

og Inger Jepsen, prosjektleiar Fokus på traumer, advokat Leif Strøm, juridisk kompetanse og fyrstekonsulent Lisbeth Kristin Gaustad

- (Ca) 14 årsverk, (ca) 23 personer 😊

Barn som forgrip seg på barn

Stjørdal 9.november 2011

Oddfrid.Skorpe.Tennfjord@stolav.no

Mobil 41104319

Kven er desse barna som forgrip seg seksuelt på andre barn?

- Kor mange er dei?
- Kva kjenneteiknar dei?
- Kva er det som får dei til å utføra overgrep (motiv for handlinga)?

Konklusjon: Barn som forgrip seg seksuelt på andre barn:

- Heterogen gruppe
- Dei fleste som sjølve utsett for seksuelt overgrep blir ikkje sjølve overgripingarar
- Dei fleste blir ikkje overgripingar som vaksen
- Barn som forgrip seg på andre barn har ofte sjølv omfattande overgrepshistorie
- Familien må inkluderast i behandlinga av barnet

(Langström 2001; Hackett 2004; Kruse 2010)

Kor mange?

- Seksuelle lovbrøt i 2009 (kriminalstatistikken):
Gjerningsperson 5-15 år: 93 av totalt 2029 registrerte lovbrøt
Gjerningsperson 15-18 år: 94 av totalt 3300 registrerte lovbrøt
-> totalt 3.5 % av alle seksuelle lovbrøt
- USA: Barbaree og Marshall (2006): 30 % - 50 % av seksuelle overgrep blir utført av barn (hovudsakleg gutar) under 18 år

Kor mange?

- Noreg: Bjørn (i Bendiksbj 2008): I 2003 og 2004 fann at 1/3 av alle rapporterte seksuelle overgrep i Nord-Noreg var utført av person under 18 år
- Tyskland: Heiliger (2005): I 2003 så var 21.1. % av alle mistenkte i saker om seksuelt misbruk av barn under 18 år
- Sverige: Långström (2001): 11 % av alle personar som dømt for seksuelle overgrep i 1996 var mellom 15-20 år då lovbrotet vart gjort. Tar ein alle typar lovbrott med så var talet 23 % for denne gruppa.
- Långström (2001): Max 5 % av alle seksuelle overgrep er utført av jenter

Kor mange? - sjølvrapportering

- **Har overtala, pressa eller tvunge nokon til å delta i seksuelle aktivitetar**
- Noreg: gutar 15-19 år: 9.5 % (ofre oftast jenter 10-14 år)
norske jenter: 1.5 %
- Sverige: 10.1 % (gutar) og 2.4 % (jenter).
- Polen: 21.7 (gutar) og 4.2 % (jenter) (Mossige et al., 2007)
- Kjellgren (2009): svensk studie: 5 % av gutane og 1 % av jentene har overtalt, pressa eller tvunge nokon til beføling, masturbasjon, oralsex, analsex eller samleie.

	Norway N=1966 N=1397	Sweden N=1571 N=1363	Lithuania N=1336 N=976	Estonia N=285 N=297	Poland N=1094 N=1253	All N=6252 N=5286
Somebody exposed him/herself indecently towards you	21.8/14.5	27.1/8.2	21.3/14.8	15.4/7.7	15.9/21.5	21.9/14.2
You have exposed yourself masturbating towards somebody	33.6/17.7	56.2/14	31.9/12	42.5/10.1	20.6/23	37/16.4
Somebody has touched your body in an indecent way	2.6/4.7	4.5/3	1/3	0.7/0.3	0.9/7.7	2.4/4.2
You have had sexual intercourse	9.7/6	9.2/3.7	13.3/19.2	7/0	8.4/25.1	10/11.9
You have had oral sex	7/7.3	5.4/2.6	4.6/4.8	4.2/0.7	4.8/14.9	5.5/6.9
You have had anal sex	3.6/2.7	2.1/1.2	1.6/2.9	2.5/0	2.5/11.4	2.6/4.2

(Mossige et al, , 2007)

Å bli utsett gir auka risiko for å utsetja andre

	Har <i>ikkje</i> forgripe seg på andre (% og N)	Har forgripe seg på andre (% og N)
Har <i>ikkje</i> blitt seksuelt misbrukt	97 % (2830)	3 % (88)
Har erfart 1-3 ulike former for seksuelle overgrep	93.1 % (1729)	6.9 % (129)
Har erfart 4-6 ulike former for seksuelle overgrep	81.7 % (138)	18.3 % (31)

(Mossige et al, , 2007)

Å vera utsett aukar risiko for å utseja andre

	Ikkje overgripar N (%)	Overgripar N (%)	Total
Ikkje utsett	466 (76 %) 89 % av ikkje- overgriparane	146 (24 %) 65 % av overgriparane	612 82 %
Utsett som barn	56 (41 %) 11 % av ikkje- overgriparane	79 (59%) 35 % av overgriparane	135 18 %
Total	522 (70%)	225 (30 %)	747

Glasser, Kolvin, Campbell, Glasser, Leitch og Farrelly (2001)

Kjenneteikn ved hendinga/overgripar

- **Ungdom (offer minst 5 år yngre) → aukar sannsynlegh for at fylgjande kjenneteikn:**
- Offeret oftare ein gut (fleiste er likevel jenter)
- Overgrepa ikkje i like stor grad prega av fysisk vald/tvang
- Overgripar større grad isolert, utsett for mobbing, dårleg sjølvbilete
- Overgripar og offer oftare i slekt
- Sannsynleg at fleire offer

(Kjellgren 2009)

Kjenneteikn ved hendinga/overgripar

- **Ungdom forgrip seg på jamnaldrande:**
- Overgrep større prega av makt/tvang
- Offeret oftare framand (fleiste likevel kjent)
- Overgripar har antisosial åtferdsproblematikk
- Meir sannsynleg at utført saman med andre (likevel mest vanleg at åleine)
- Oftare penetrering

(Kjellgren 2009)

Kvifor utset barn andre barn for seksuelle overgrep?

- 2 typar forklaringsmodellar:

General delinquency model Same risikofaktorar kan forklara seksuelle overgrep og andre avvikande og kriminell åtferd.

Offence-specific theories. Hevdar at det finst spesifikke risikofaktorar for seksuelle overgrep.

General delinquency model

Risikofaktorar:

- Impulsivitet
- Søkjer spenning/oppleving
- Pro-kriminelle haldningar
- Assosierer seg med/til andre avvikande vener
- Rusmisbruk
- Mangel på foreldrekontroll/omsorg

Offence-specific theories

Risikofaktorar:

- Sjølv vore utsett for seksuelle overgrep som barn
- Tilknytningsproblem
- Atypisk seksuell erfaring (t.d. starta onanera veldig tidleg, tidleg eksponert for porno)
- Atypiske seksuelle interesser

Barn som forgrip seg på barn (sex offenders) samanlikna med non-sex offenders

1. vil sjølve ha vore utsett for seksuelle overgrep. På andre former for overgrep/omsorgssvikt vil dei to gruppene vera like.
2. vil ha større tilknytningsproblem enn andre unge kriminelle. Det vil ikkje vera skilnad mellom gruppene når gjeld andre familieaspekt (rusmisbruk, valdsbruk og familiens kriminelle historie).
3. vil skåra høgare på isolasjon. Vil ha ein sosial inkompetanse andre ikkje har.
4. vil ha atypisk seksuell utvikling, samt tidleg blitt eksponert for porno og starta tidleg med masturbasjon. Sex er eit middel for å meistra vanskelege kjensler.
5. vil ha ein atypisk seksuell interesse (t.d. vera seksuelt interessert i prepubertale barn og "coercive sex").
6. vil skåra høgare på psykopatologi, særleg "mood problems" og personlegdomsproblem som ikkje er antisosial personlegdomstrekk.
7. vil ha lågare kognitive evner, altså ha lågare IQ, større lærevanskar og lågare akademiske resultat.

Metastudie av Seto og Lalumière (2010)

Sjølve vore utsette for vald og overgrep

- Blant sex-off er det fleire som sjølve har vore utsette for seksuelle overgrep (Cohens $d = .62$)
- Også i større grad vore utsette for fysisk vald, familievald (både seksuell og ikkje), og emosjonell neglect
- Ingen skilnad mellom gruppene når gjeld ikkje-seksuell vald utanfor familien
- Ingen skilnad når gjeld problem i familien, separasjon frå foreldre, rusmisbruk i familien, familien si kriminelle historie eller problemfylt relasjon til familien

Antisosial tendens

- Ingen skilnad i alder på fyrste gongen dei kjem i kontakt med rettsvesenet
- Sex-off har mindre omfattande kriminelt rulleblad
- Ordensproblem på skulen – likt
- Ingen skilnad i antisosial personlegdomstrekk
- Ingen skilnad på haldningar til seksuelle overgrep eller andre antisosiale haldningar
- Antisosial assosiasjon – seksuelle lovbrutar er mindre involvert i gjengar og negative andre.
- Seksuelle lovbrutar har mindre rusmisbruk

Seksualitet

- Ingen skilnad når gjeld seksuell erfaring
- Litt skilnad når gjeld eksponering for sex og pornografi
- Seksuelle lovbrytarar meir atypisk seksuell interesse

Intelligens og lærevanskar

- Ingen signifikant skilnad mellom gruppene, men ein klar **tendens** til at seksuelle lovbrytarar hadde lågare skåre på generell intelligens, verbal intelligens og performance intelligens
- Signifikant skilnad når gjeld lærevanskar. Seksuelle lovbrytarar hadde større lærevanskar og ikkje like gode karakterer

Vaksne seksuelle lovbrøytarar og intelligens

- Langevin og Curnoe (2008):
N = 2286 mannlege seksualovergripingar i fengsel og 241 ikkje-seksualovergripingar
- Wechlser IQ-skala
- Konkl: Lærevanskar er vanleg (overrepresentert) blant kriminelle generelt sett, ikkje særskilt blant seksualovergripingar

Risikofaktorar for å begå seksuelle overgrep

- Vore utsett for fysisk mishandling
- Vore vitne til familievald
- Har opplevd lengre separasjonfasar frå begge foreldra
- Eit generelt mynster av å bli forsømt, destruktivt foreldreskap
- Opplevd mobbing på skulen
- Blitt avvist av foreldra
- Blitt seksuelt utnytta av ein kvinneleg overgripar

•Bentovim og Watson 2001; Glasser, 2001)

Konklusjon: Barn som forgrip seg seksuelt på andre barn:

- Heterogen gruppe
- Dei fleste som sjølve utsett for seksuelt overgrep blir ikkje sjølve overgripingarar
- Dei fleste blir ikkje overgripingar som vaksen
- Barn som forgrip seg på andre barn har ofte sjølv omfattande overgrepshistorie
- Familien må inkluderast i behandlinga av barnet

(Langström 2001; Hackett 2004; Kruse 2010)